P9_TA(2023)0014

Položaj novinarjev v Maroku, zlasti primer Omarja Radija

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. januarja 2023 o položaju novinarjev v Maroku, zlasti primeru Omarja Radija (2023/2506(RSP))

(2023/C 214/09)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,

A. ker je neodvisni preiskovalni novinar Omar Radi, ki je poročal s protestov gibanja Hirak in o državnih korupcijskih škandalih, od julija 2020 pridržan in julija 2021 obsojen na šest let zapora zaradi izmišljenih obtožb o vohunjenju in obtožb o posilstvu; ker je bila njegova obsodba po pritožbi marca 2022 potrjena; ker so bila kršena številna jamstva dolžnega pravnega postopanja, zaradi česar je bilo sojenje nepošteno in pristransko; ker so te kršitve vključevale dolgotrajno enoletno pridržanje pred sojenjem brez utemeljitve in preprečitev dostopa do njegovega spisa, dvema ključnima pričama obrambe pa ni bilo omogočeno nastopanje pred sodiščem; ker se je Omar Radi pritožil na kasacijsko sodišče; ker je leta 2022 prejel nagrado Novinarji brez meja za svobodo tiska;

B. ker je novinar Taufik Buašrin od februarja 2018 pridržan in je bil septembra 2021 na podlagi pritožbe obsojen na 15 let zapora zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost; ker je prišlo do hudih kršitev jamstev dolžnega pravnega postopanja v primeru Sulejmana Raisunija, ki je bil februarja 2022 na nepoštenem sojenju obsojen na petletno zaporno kazen zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost;

C. ker se svoboda tiska v Maroku nenehno slabša in je država na svetovnem indeksu svobode medijev za leto 2022 padla na 135. mesto; ker so številni novinarji, npr. Ignacio Cembrero, pod digitalnim nadzorom, jih ustrahujejo in sodno nadlegujejo ter obsojajo na dolge zaporne kazni, npr. Mati Mondžib;

D. ker je organizacija Novinarji brez meja leta 2020 pri posebni poročevalki OZN o nasilju nad ženskami in dekleti izrazila zaskrbljenost zaradi zlorabe obtožb o spolnih napadih za diskreditacijo novinarjev, saj je to zaskrbljujoča praksa, ki sta jo obsodila tudi feministična organizacija Khmisa in maroško združenje za človekove pravice;

1. poziva maroške organe, naj spoštujejo svobodo izražanja in svobodo medijev ter naj zaprtim novinarjem, zlasti Omarju Radiju, Sulejmanu Raisuniju in Taufiku Buašrinu, zagotovijo pošteno sojenje z vsemi jamstvi dolžnega pravnega postopanja, zajamčijo njihovo takojšnjo začasno izpustitev in prenehajo nadlegovati vse novinarje, njihove odvetnike in družine; poziva jih tudi, naj izpolnijo svoje mednarodne obveznosti na področju človekovih pravic v skladu s pridružitvenim sporazumom med EU in Marokom;

2. ostro obsoja zlorabo obtožb o spolnih napadih za odvračanje novinarjev od opravljanja njihovega dela; meni, da ta zloraba ogroža pravice žensk;

3. je zelo zaskrbljen zaradi domnev, da so maroški organi podkupili poslance Evropskega parlamenta; poziva k uporabi enakih ukrepov, kot veljajo za predstavnike Katarja; ponovno poudarja svojo zavezo, da bo v celoti preiskal in obravnaval primere korupcije, v katere so vpletene države, ki niso članice EU in želijo pridobiti vpliv v Evropskem parlamentu;

4. poudarja, da je v svoji resoluciji z dne 15. decembra 2022 pozval k ustanovitvi posebnega odbora, ki bi bil zadolžen, da poišče morebitne pomanjkljivosti v pravilih Evropskega parlamenta o preglednosti, integriteti in korupciji ter pripravi predloge za reforme;

5. poziva maroške organe, naj prenehajo nadzorovati novinarje, tudi z vohunsko programsko opremo Pegasus podjetja NSO, ter naj sprejmejo in izvajajo zakonodajo za njihovo zaščito; poziva države članice, naj v skladu z uredbo o blagu z dvojno rabo prenehajo izvažati tehnologijo za nadzor v Maroko;

6. poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi Naserja Zefzafija, nominiranca za nagrado Saharova za leto 2018; poziva k izpustitvi vseh političnih zapornikov; obsoja kršitve pravic miroljubnih protestnikov in aktivistov diaspore; obžaluje pomanjkljive sodne postopke in obsodbe 43 protestnikov gibanja Hirak ter njihovo mučenje v zaporu;

7. poziva EU in njene države članice, naj maroške organe še naprej opozarjajo na primere pridržanih novinarjev in zapornikov vesti ter se udeležujejo njihovih sojenj; poziva EU, naj uporabi svoj vpliv za konkretno izboljšanje razmer na področju človekovih pravic v Maroku;

8. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter predsedniku, vladi in parlamentu Maroka.